

03. ŚLADAMI DAWNYCH WIERZEŃ I RELIGII

Czego możesz się podziwiać na szlaku?

Ten szlak jest inny niż pozostałe. To świat starodawnych wierzeń, magii, pradawnych miejsc kultu, a także nowszej historii związanej z chrześcijaństwem. Wokół Południowego Bałtyku znajduje się kilka tysięcy świątyń, miejsc kultu i obszarów związanych z dawnymi wierzeniami oraz religią. Decydując się na podróż przez szwedzki region Blekinge, duńskie wyspy, niemiecką Meklemburgię, Pomorze Zachodnie, polskie wybrzeże i docierając aż do litewskiej Żmudzi doświadczycie unikalnej historii związanej z religijnością nadbałtyckich ludów. Wybraliśmy niemal 100 miejsc: kościołów, świętych gór, sanktuariów i prehistorycznych cmentarzy znajdujących się aż w 18 lokalizacjach, takich jak:

- Litwa: Taurogi, Kłajpeda, Palanga, Telsze;
- Polska: Elbląg, Malbork, Lębork, Koszalin, Kamień Pomorski;
- Niemcy: Greifswald, Rugia, Stralsund, Rostock;
- Dania: Nykøbing Falster, Roskilde, Bornholm;
- Szwecja: Ystad i Karlshamn.

Jak w przypadku każdego z naszych szlaków, możecie wybierać kierunki, drogi i interesujące Was atrakcje w zależności od czasu, jakim dysponujecie i preferencji. Planując podróż nie zapomnijcie o innych atrakcjach znajdujących się na nadbałtyckich terenach – każda warta jest Waszego czasu i uwagi! Sami zobaczycie, tylko wyjdzie z domu za próg i dajcie się ponieść kolejnej przygodzie!

Dlaczego ten szlak jest dla Ciebie?

Czy kiedykolwiek zastanawialiście się, jak kształtowała się religijność nadbałtyckich ludów? Kto i w jakim stopniu miał na nią wpływ? Czy mijane codziennie, lub w wakacyjnej podróży wzgórza, drzewa i kamienie nie były świadkami pradawnej historii i tajemniczych rytuałów, których echa w lokalnych wierzeniach, a może w powiedzeniach i opowieściach można usłyszeć do dziś? A może szukacie alternatywnych źródeł inspiracji lub po prostu kontaktu z przyrodą i własną duchowością? Jeśli na którekolwiek pytanie odpowiedzieliście twierdząco, to weźcie do ręki kartkę, ołówek oraz mapę i prześledźcie rekomendowane przez nas miejsca. Tutaj wspomnimy tylko o niektórych, pełny opis znajdziecie w szlaku **ŚLADAMI DAWNYCH WIERZEŃ I RELIGII**.

Litwa

Niemen – granica między chrześcijanami a poganami

Jak zapewne wiecie, rzeka Niemen przez wieki wyznaczała granicę między państwem krzyżackim, Prusami i Litwą. Regiony te były świadkami średniowiecznych krucjat przeciwko pogańskim Bałtom, tak doskonale przedstawionymi przez Elżbietę Cherezińską w jej cyklu Odrodzone Królestwo. Później okolice rzeki zamieszkiwały wspólnoty katolickie i reformacyjne (kalwinistyczne i luterańskie). Warto trochę lepiej poznać wydarzenia i doświadczenia, a także duchowość, które ukształtowały mentalność mieszkańców tu ludzi. Do większości wybranych przez nas miejsca kultu religijnego i starożytnych wierzeń w tych okolicach dojedziecie samochodem. Znajdują się one w odległości ok. 50 km od Taurogów. Nieco więcej wysiłku wymaga wyprawa na Wzgórze Rambynas i dawne grody nad Niemnem (Średniki, Bisene), które są dostępne tylko pieszo. Wycieczki można podzielić na kilka dni, w zależności od pogody i możliwości ich uczestników. Tutaj co miejscowość, to ciekawostka.

Na szczególną uwagę zasługuje Wzgórze Rambynas, będące miejscem pogańskiego kultu boga Peruna. Wzgórze znajdujące się na prawym brzegu Niemna w Rambynaskim Parku Regionalnym. Park ten jest doskonałym miejscem na spacer – wyznaczono w nim wiele szlaków i punktów widokowych. W Średnikach i Bisene zlokalizowane są forty – świadkowie średniowiecznych wypraw krzyżowych przeciwko Litwie w XIII i XIV wieku. W okolicy pełno jest małych kościółków, cmentarzy i wartych zobaczenia w niespiesznym tempie miejscowości. We wsi Degučiai znajdziecie jeden z niewielu w Europie drewnianych kościołów zbudowanych na planie trójkąta (z 1757 r.). Przy okazji zajrzyjcie do pięknego renesansowego Zamku Giełgudów. Podróż w czasie gwarantowana!

Žmudz – Kalwaria Žmudzka i bogini ognia

Jeżeli zdecyduje się na wyprawę na Litwę, punktem obowiązkowym są okolice miejscowości Telsze, będącej sercem litewskiej Žmudzi. Są to tereny dedykowane miłośnikom przyrody, obfitujące w jeziora, lasy, malownicze wzgórza i małe, niekiedy jeszcze drewniane, wioseczki. Na te piękne tereny proponujemy przeznaczyć przynajmniej dwa dni. Jednego zakochacie się w przyrodzie Žmudzkiego Parku Narodowego i znajdującej się na jego terenie Kalwarii Žmudzkiej – kompleksie dwudziestu kaplic – będącej ważnym miejscem wiary chrześcijańskiej. Drugiego zwiedzicie miejscowość Telsze i Łukniki. W Telszach, będących od 1413 r. siedzibą biskupów žmudzkich, odwiedźcie Katedrę św. Antoniego Padewskiego wzniesioną w latach 1762–1765 wraz z dawnym klasztorem bernardynów oraz Kościół Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny z 1867 roku, który pierwotnie był cerkwią. Wybierzcie się też na spacer po ważnym dla przeszłości tych ziem wzgórzu Šatrija, do dziś będącej dla ruchu Romuva miejscem kultu litewskiej bogini ognia.

W krainie Kurów

Kurowie to bałtyckie plemię zamieszkujące niegdyś tereny między Morzem Bałtyckim a Wyżyną Žmudzką, którego tereny w czasach średniowiecza zostały podbite przez zakon kawalerów mieczowych. Przez wieki tereny te zamieszkiwane były przez różne narodowości: Litwinów, Łotyszów, Niemców, Polaków i Żydów, którzy mieli odmienne zwyczaje i tradycje, a także posługiwali się innymi językami. Podróżując po Krainie Kurońskiej do dziś można dostrzec ślady wielości kultur oraz burzliwej, średniowiecznej chrystianizacji. Największymi miastami znajdującymi się na tych terenach są Palanga i Kretynga, w których bez problemu można znaleźć miejsca noclegowe oraz pełną ofertę turystyczną, zwłaszcza w Palandze, będącej letnim nadmorskim kurortem z pięknymi, białymi plażami. Są to doskonałe tereny do spacerów oraz, ze względu na przygotowane trasy, wycieczek rowerowych.

Pewnie nikt z Was by nie zgadł, że w Palandze, tuż przy Pałacu Tyszkiewiczów, znajduje się miejsce dawnego kultu – Wzgórze Biruty. Podobno w dawnych czasach mieszkała na nim pogańska kapłanka – żona litewskiego księcia Kiejstuta. Podążając szlakiem pogańskich wierzeń tych ziem, pojedźcie na północ od Palangi do miejscowości Šventoji (Świątach), gdzie znajduje się dawna žmudzka świątynia pogańska (Žemaičių Alkas), na terenie której w 1998 r. zainstalowano stworzone przez lokalnych artystów ludowych drewniane słupy przedstawiające dawnych pogańskich bogów. Nie można pominąć również miejscowości Masiady, w pobliżu której znajduje się miejsce dawnego, pogańskiego kultu – święty kamień Szytele.

Wybierając się do parku, Wzgórza Biruty w Palandze, a także świętego kamienia w Szytele koło Masiad należy przygotować się na dłuższy spacer. Będąc już w Masiadach, warto również udać się do wyjątkowego Muzeum Głazów i odwiedzić znajdujące się w pobliżu dawne grodziska i święte góry. Tutaj również chrześcijaństwo przenika się z dawnymi wierzeniami, ciekawe, co bardziej pobudzi Waszą wrażliwość – kościoły, czy otoczone dawną czcią wzgórze i kamienie?

Zmieniamy państwo i zapraszamy do pogłębienia wiedzy o polskich miejscach wierzeń i kultu.

Granica wiary - Dolina Dolnej Wisły

Dolina Dolnej Wisły w czasach średniowiecza oddzielała chrześcijańskie Pomorze od pogańskich ziem pruskich. Politycznie uzasadniona chrystianizacja tych terenów spowodowała ustanowienie w XIII w. państwa krzyżackiego, które na kilka wieków zdeterminowało historię Polski i Prusów, a także innych okolicznych państw i plemion. Czego by jednak nie powiedzieć o Krzyżakach i ich polityce chrystianizacyjnej, a dobrze powiedzieć nie można, to trzeba oddać im sprawiedliwość i przyznać, że ich działania przyczyniły się do budowy nowoczesnego i bogatego regionu. Świadczą o tym liczne imponujące, gotyckie budowle - fortece i kościoły.

Perłą w koronie i największą atrakcją turystyczną tego regionu jest Malbork, który wraz z Gniewem i Kwidzynie zaprasza do wehikułów czasu, jakim są doskonale odrestaurowane i bogate w atrakcje wspaniałe zamki! Malbork to największy na świecie kompleks zamkowy, będący niegdyś siedzibą i rezydencją wielkiego mistrza krzyżackiego. Od ponad 150 lat gości w swoich progach turystów, którzy na własne oczy mogą przekonać się o potęgę Zakonu zaklętej w majestatycznych murach ich reprezentacyjnej siedziby. Uwierzcie nam, nikt nie pozostał na nią obojętny!

Z Malborka skierujcie się do Pelplina, gdzie będziecie mogli zwiedzić dawne opactwo cystersów z okazałą gotycką katedrą i dawnym kompleksem klasztornym. W mieście jest również Muzeum Diecezjalne, prezentujące bogatą kolekcję dzieł sztuki sakralnej. Wartą zobaczenia jest również, znajdująca się w Kwidzynie, dawna siedziba biskupów pomezzańskich, z imponującym zamkowo-katedralnym kompleksem, w którym podziwiać można barokowe meble i średniowieczne polichromie, przedstawiające m.in. św. Wilgefortisa. W Katedrze, pod szklanymi taflami, śpią w swoich kryptach wielcy mistrzowie krzyżacy, których historie są tak pokrętne, jak dzieje zakonu, który reprezentowali.

Kaszuby – ostoja tradycyjnej religijności

Duchowymi stolicami tego pięknego i bogatego w atrakcje regionu są Wejherowo z barokową Kalwarią i Sianowo z Sanktuarium Mariackim, choć nie można zapomnieć również o Lębork, będącym miejscem odrodzenia kultu św. Jakuba. To właśnie z inicjatywy tego miasta przywrócono ponad 1000 kilometrową, oznaczoną muszlą przegrzebka, Pomorską Drogę Świętego Jakuba - jeden z europejskich szlaków Camino de Santiago. Miejscem, do którego zmierzają pielgrzymi, położonym w historycznym centrum Lęborka, jest gotycki kościół i sanktuarium św. Jakuba. Panujące wewnątrz jego murów cisza, spokój i chłód pozwalają na chwilę skupienia i zagubienia w czasie.

Około 30 km od Lęborka leży założone w 1643 r. Wejherowo. W pierwszych latach funkcjonowania miasta zbudowano tu do dziś robiącą wrażenia barokową Kalwarię oraz klasztor franciszkanów, którego największym skarbem jest słynący z mocy uzdrowicielskich Obraz Matki Bożej Wejherowskiej Uzdrawicielki na Duszy i Ciele. Z kolei w Sianowie znajduje się cudowny, drewniany wizerunek Maryi, koronowanej na Królową Kaszub w 1966 r. Jeżeli nie lubicie tłumów, to omijajcie Wejherowo latem, zwłaszcza w lipcu oraz wrzeźniu, wtedy odbywają się tu uroczystości parafialne.

Warto wiedzieć, że również na Kaszubach można odnaleźć ślady dawnych wierzeń. Doskonałym przykładem jest znajdujący się w Nowej Hucie Diabelski Kamień, czyli największy w tym rejonie głaz narzutowy, a jeżeli macie ochotę na spacer z pogańską historią w tle, proponujemy Wam wspaniałe wycieczki na jedno ze świętych wzgórz Pomorza – Rowokół, mieszczące się na skraju Słowińskiego Parku Narodowego (nieдалeko Smodzina). Na wzgórzu można wspiąć się na wieżę widokową i zobaczyć mury nasypowe dawnej fortecy, a w pobliskiej wsi zwiedzić,

ufundowany przez ostatnią przedstawicielkę dynastii Gryfitów, renesansowy kościół Świętej Trójcy, gdzie odnaleziono jedno z najstarszych drukowanych zabytków języka kaszubskiego autorstwa pastora Szymona Krofeja – tłumaczenia pieśni Marcina Lutra.

Wyspa Wolin – kolebka pomorskiej państwowości i kultury

Proponowana przez nas trasa zahacza o same perełki tego regionu. Jeżeli zdecydujecie się poświęcić mu kilka dni, na przykład w któryś ze słonecznych, wiosennych weekendów, na pewno nie będziecie zawiedzeni. Poprowadzimy Was od założonej przez Wikingów w dzisiejszym Wolinie osady Jomsborg, przez stolicę biskupów w Kamieniu Pomorskim aż do Zakonu Norbertanek w Trzebiatowie, gdzie w 1534 r. państwo Gryfitów postanowiło przyjąć protestantyzm.

Kamień Pomorski – uzdrowisko i dawna siedziba biskupów pomorskich – słynie z imponującej, gotyckiej Konkatedry św. Jana Chrzciciela, w której odbywają się przepiękne koncerty organowe. Można ich wysłuchać siedząc na przykład w pokrytym patyną czasu i zarośniętym wijącymi się pnączami klasztornym wirydarzu. Spokój tego miejsca oraz dotyk przeszłości sprawi, że dostaniecie dreszczy ze wzruszenia.

Po chwili odpoczynku i zadamy wybierzcie się na spacer i spróbujcie odnaleźć w pobliżu północnego brzegu wyspy Chrzęszczewskiej legendarny Głaz Królewski (w Buniewicach). Według legendy, po opanowaniu Pomorza w 1121 r., Bolesław Krzywousty stojąc na Królewskim Głazie, przyjmował defiladę żeglarzy.

Kolejny punkt na trasie wycieczki to Wolin – średniowieczny punkt handlowy Jomsborg. Małe miasteczko w mieszczącym się na jego terenie unikalnym Skansenie Słowian i Wikingów prezentuje swoją nietuzinkową historię. W centrum skansenu znajduje się kamień runiczny, który upamiętnia miejsce śmierci Haralda Bluetootha. Niedaleko od miasteczka wznosi się nieco bardziej ponury pomnik przeszłości – Wzgórze Wisielców z pomnikiem Tryglawa i cmentarzem kurhanowym z IX-XII wieku. Historia Wikingów na wyciągnięcie ręki!

Warto odwiedzić również Trzebiatów, jedno z niewielu miast Pomorza, które nie zostały zniszczone w 1945 roku, a nad którym wznosi się najwyższy kościół na Pomorzu – Kościół Macierzyństwa Najświętszej Marii Panny.

Niemcy

Wyspa Rugia i pogańska świątynia Świętowita

Rugia, przed podbiciem przez Duńczyków w 1168 roku, stanowiła ważny dla Słowian ośrodek kultu. Jej symbolem była, znajdująca się na półwyspie Arkona, bogata i ufortyfikowana niczym starożytna Troja, świątynia Świętowita. Do dziś zachowały się ślady dawnej świetności grodu. Stojąc nad malowniczymi klifami łatwo sobie wyobrazić obchodzone tu pogańskie święta i późniejsze, krwawe walki z rycerzami Chrystusa.

Z pogańskich wieków zachował się również prehistoryczny cmentarz z kompleksem neolitycznych dolmenów, który możecie zobaczyć w gminie Lancken-Granitz. Pamiątką z tamtych czasów jest również imponujący fort Herthaburg, położony w Parku Narodowym Jasmund, tuż przy drodze do wysokich klifów, w tym do najstojniejszego z nich - Tronu Królewskiego (Konigsstuhl), będącego miejscem pogańskiego kultu.

Gdyby komuś był za dużo pogańskich wierzeń, to zapraszamy do Altenkirchen, w którym można zobaczyć jeden z najstarszych kościołów na wyspie - romańsko-gotycką świątynię pochodzącą z przełomu XII i XIII w. Kościół jest bogato wyposażony w wiele unikalnych i zabytkowych przedmiotów, takich jak czterogłowicowa chrzcielnica. W południowej kruchcie, tuż nad fundamentem, znajdziecie pogański kamień przedstawiający słowiańskie bóstwo trzymające róg obfitości.

Greifswald i Wolgast – serce księstwa Pomorskiego

Z księżniczki Bałtyku, jak bywa nazywana Wyspa Rugia, przenosimy się do niewielkiego miasteczka Greifswald. To właśnie w Greifswaldzie powstał pierwszy nad Morzem Bałtyckim uniwersytet. Możecie tu również zwiedzić

gotyckie kościoły św. Mikołaja i św. Marii. Jednak to, co od wieków rozpała wyobraźnię poetów oraz wszystkich innych, którzy zdecydują się odwiedzić to wyjątkowe, zatrzymane w czasie miejsce, gdzie słychać cichy szum kroków zakonników i śpiewne słowa porannych modlitw, odbijające się echem przeszłości od pokrytych cieniem zachowanych ścian, są ruiny klasztoru Cystersów w Eldenie, które jednocześnie są jedną na największych nekropoli Książąt Pomorskich.

Z kolei w centrum niedalekiego miasta Wolgast, dawnej siedzibie książąt, możecie znaleźć imponujący gotycki kościół św. Piotra z renesansowymi meblami, księżęcą kryptą i gotyckimi polichromiami. Zachowano tu także kolekcję XVI-wiecznych, alegorycznych obrazów poświęconych danse macabre. Jest to ważne miejsce dla tych, którzy chcą lepiej poznać mniej znane karty słowiańskiej historii.

Meklemburgia – krwawa arena

Meklemburgia jest historyczną krainą Obodrytów oraz areną krwawych, słowiańsko-germańskich walk, jakie miały miejsce na przełomie pierwszego i drugiego tysiąclecia. Do czasu całkowitej chrystianizacji Meklemburgii tereny te były destynacją wielu średniowiecznych krucjat. Wybrane przez nas atrakcje ukazują tradycje zarówno chrześcijańskie, jak i przedchrześcijańskie.

W Rostocku, największym mieście portowym regionu, warto zwiedzić potężny kościół Mariacki z bogatym renesansowym i barokowym wyposażeniem oraz sławnym zegarem astronomicznym. Nie sposób również nie zauważyć wznoszącego się nad wschodnią częścią starego miasta kościoła św. Piotra, będący świetnym punktem widokowym, gdyż na szczyt jego wieży można dojechać windą!

Ważnym miejscem dla naszego szlaku jest również Bad Doberan, w którym znajduje się, wzniesiony w XII wieku, pocysterski kościół z nekropolią dawnych władców tego regionu oraz Danii. Na terenie otaczającym świątynię można obejrzeć dawne oficyny klasztorne oraz ruiny spichlerza.

Nie zapomnijcie udać się także do osady Gross Raden, zwanej również Radogoszcz (Retra), która aż do czasów rozpowszechnienia chrześcijaństwa była ważnym ośrodkiem dawnych Słowian z plemienia Warnów. Dziś w miejscu osady znajduje się skansen archeologiczny. Odrestaurowany gród zlokalizowany jest nad jeziorem i otoczony gęstym, bukowym lasem. W pobliżu osady odnaleźć można neolityczne kamienne kręgi, służące niegdyś za miejsce kultu oraz zegar astronomiczny (w jednym z menhirów znajduje się 13 otworów odpowiadających księżycowym miesiącom roku). Zainteresowani? My bardzo!

Dania

Robimy krok za morze i lądujemy w bogatej w historię Danii, a w zasadzie na jej wyspach.

Wyspa Bornholm – jabłko niezgody

Przed nami jedna z najbardziej znanych i lubianych duńskich wysp – Bornholm. Ze względu na swoje położenie wyspa przez wieki była przedmiotem rywalizacji królów Danii i Szwecji. Jednak mimo burzliwej historii i dominującego od XVI w. protestantyzmu, na wyspie zachowało się wiele średniowiecznych zabytków, w tym wyjątkowych kościołów warownych z XII wieku. My zaczniemy jednak od Hammershus – ruin zbudowanego z inicjatywy biskupa z Lund XIII-wiecznego zamku, który wg najnowszych badań stanowił bazę dla duńskich wypraw krzyżowych. Takie informacje i wiele innych tragicznych historii z przeszłości zamku możecie poznać podczas oglądania wystawy historycznej w przyzamkowym centrum turystycznym.

Warto też udać się na południe do wioski Olsker, w której zlokalizowany jest pochodzący z połowy XII wieku kościół św. Olafa. Zaledwie 15 km dalej znajduje się kolejna świątynia powstała w tym samym okresie. Wnętrze kościoła obronnego w Østerlars kryje polichromie z połowy XIV wieku, przedstawiające sceny z życia Jezusa i Maryi. Nieco większą świątynią jest ta znajdująca się w Aakirkeby. Zbudowano ją około 1100 r. w stylu romańskim, z oryginalną, podwójną wieżą. Wewnątrz obejrzeć można kamienną chrzcielnicę z wygrawerowanym

pismem runicznym napisem. To jeden z najcenniejszych zabytków sakralnych pochodzących z tego okresu w Danii.

Zelandia Zachodnia

Zelandia jest największą duńską wyspą, położoną między szwedzką Scanią a Jutlandią, którą na południowej i wschodniej części zdobią imponujące klify. Symbolem regionu są Wikingowie, lecz jego historia jest o wiele bogatsza.

Nie będziemy marnować czasu i od razu udamy się do wpisanej na listę światowego dziedzictwa UNESCO Katedry w Roskilde. Monumentalna, gotycka świątynia, którą wzniesiono w latach 1180–1300, stanowi miejsce pochówku 39 duńskich władców. Chodząc między ich nagrobkami można zadumać się nad upływającym czasem, który jednych oszczędza od zapomnienia, a pamięć o innych osnuwa mgłą niepamięci.

15 km od Roskilde znajduje się Lejre, w którym na uwagę zasługuje przede wszystkim wielokulturowy cmentarz z kurhanami i kamiennym grobowcem w kształcie łodzi, a także zrekonstruowana osada z epoki żelaza. Region ten obfituje w zabytki, to tutaj odnaleziono między innymi figurkę bóstwa Wikingów, którą można obejrzeć w lokalnym muzeum.

Kolejny przystanek to jedno z najstarszych miast Danii – Ringsted, w którym warto zobaczyć post-benedyktynski kościół, będący w średniowieczu najważniejszym w Danii centrum pielgrzymkowym. Wierni tłumnie przybywali do świątyni ze względu na umieszczone tam relikwie pierwszego duńskiego świętego – Kanuta Lavarda. Zwiedzającym udostępniono także grobowce duńskich władców.

Popołudniowy odpoczynek warto zaplanować w malutkiej miejscowości Hojerup, położonej na klifowym wybrzeżu Zelandii. Zapewnia ona nie tylko malownicze widoki na morze, pozwalające wyciszyć się po całodziennym zwiedzaniu, lecz także zamknąć dzień malutką, historyczną perełką. Na skraju miejscowości stoi częściowo zniszczony, wczesnogotycki kościół z 1300 r., który znużonych gości zachwyci niezwykłymi polichromiami.

Szwecja

Ostatni przystanek, pierwszy lub środkowy, zależy od tego, kto wybiera, a wybrać warto! Szwecja ma wiele do zaoferowania, szkoda byłoby z tego nie skorzystać!

Małeńkie YSTAD I ÖSTERLEN

Jesteśmy w południowo-wschodniej części Szwecji na równinie Österlen, będącej częścią regionu administracyjnego Skanii. Kraina ta nosi piętno zarówno Wikingów, jak i Duńczyków, którzy panowali na tych terenach aż do połowy XVII wieku. Oprócz malowniczych plaż, parków narodowych i morenowych wzgórz, odwiedzających ten region przyciągają liczne zabytki, a w szczególności zamki i świątynie.

Startujemy w Ystad małym, portowym miasteczku, mogącym pochwalić się największym w Szwecji kompleksem średniowiecznych budynków z muru pruskiego. W sercu miasta znajduje się gotycki kościół Mariacki z bogatym barokowym wyposażeniem. Jednak o wiele bardziej interesujący jest wzniesiony w XIII w. niewielki kościół pod wezwaniem św. Piotra, mieszczący się przy klasztorze franciszkanów. Po reformacji zorganizowano w nim szpital, następnie magazyn oraz gorzelnię. Obecnie we wschodnim skrzydle dawnego klasztoru mieści się muzeum miejskie. Można tu również napić się kawy i herbaty, a także odpocząć w przyklasztornym rosarium, wzbogaconym o herbarium i ogródek warzywny. Zatrzymajcie się tu chwile dłużej, zobaczycie co to znaczy szczęście i slow life w szwedzkim stylu.

Będąc w okolicy warto wybrać się do małej, rybackiej osady Kasebergi, gdzie znajduje się Ales Stenar - grób wczesnośredniowiecznego przywódcy, który tworzy 59 głazów ułożonych w kształt łodzi. Kamienny krąg ma 67 m długości i 19 m szerokości.

Podjedźcie też do Löderup, a dotkniecie głębokiego średniowiecza. Czekają tam na Was kościół parafialny z około 1100 r. Wieża kościoła pełniła niegdyś funkcje obronne, obecnie wykorzystywana jest jako dzwonnica. Wyposażenie kościoła pochodzi głównie z XVI i XVII wieku, a najcenniejszym obiektem w świątyni jest chrzcielnica z 1160 r.

Kolejny wczesnośredniowieczny kościół zlokalizowany jest na malowniczym wzgórzu w Vitaby. Najstarsza część świątyni pochodzi z XII wieku. W środku zachowały się XVI-wieczne, renesansowe meble. Szczególną uwagę należy zwrócić na pięknie zdobioną, kamienną chrzcielnicę, a także oryginalny krzyż z figurą Chrystusa ukoronowanego na tęczę.

Ostatnim przystankiem jest Kivik. Musicie go odwiedzić! Znajduje się w nim, pochodzący z epoki brązu, kurhan (Kungagraven), będący największym grobowcem w Skandynawii. Jest to unikalna komnata grobowa, w środku której na kamiennych ścianach znajdują się rytne. W pobliżu kurhanu mieści się Ängakåsen - jedno z największych dawnych cmentarzy Skandynawii z niemal 130 grobami. Na terenie cmentarza podziwiać można charakterystyczne dla epoki brązu kamienne kręgi w kształcie łodzi czy tak zwane Penninggraven, czyli kręgi z wysokim kamieniem pośrodku.

Czy to wszystkie atrakcje zebrane i opisane w szlaku ŚLADAMI DAWNYCH WIERZEŃ I RELIGII? Nie, nie jest to nawet połowa tego, co dla Was przygotowaliśmy! Mamy jednak nadzieję, że zaprezentowane propozycje z prawdziwą historią w tle zachęciły Was na tyle, że zechcecie zajrzeć do pełnej wersji szlaku. I pamiętajcie – do odważnych i ciekawych świat należy!

Dla kogo ten szlak?

Dla wszystkich, którzy się odważą, bo szlak **ŚLADAMI DAWNYCH WIERZEŃ I RELIGII** to droga miejscami kręta i mroczna, zmuszająca do zadawania pytań i szukania odpowiedzi, ocierająca się o przerażającą przeszłość, pozwalająca obcować z duchami zmarłych władców i wsłuchiwać się w ciche kroki biegnących na poranną modlitwę zakonników. To droga od groźnego Swaróżyca, Odyna czy Frey do pokornego Jezusa, w imieniu którego mordowano pogańskie plemiona. W tej płataninie historii, podań i religijnych sporów nie zapominajmy, że szlak **ŚLADAMI DAWNYCH WIERZEŃ I RELIGII** wiedzie przez piękne i warte zobaczenia tereny południowego Bałtyku, gdzie atrakcji na pewno nie zabraknie. Ktoś jest chętny?

Zobacz także: <https://southbaltic-tourist.eu/>
<https://www.facebook.com/BalticDreams/>

Projekt „Baltic Heritage Routes. Development of Heritage Tourism Infrastructure in the South Baltic Area” nr STHB.02.01.00-22-0080/16-00 jest realizowany w ramach programu Interreg V-A Polska - Dania - Niemcy - Litwa - Szwecja (Południowy Bałtyk) 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

European
Regional
Development
Fund